

LIETUVOS ZOOLOGIJOS SODAS

(įstaigos pavadinimas)

2013 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2014-01-20

(data)

Kaunas

(parengimo vieta)

I. STRATEGINIŲ POKYČIŲ ĮGYVENDINIMAS

2013 m. Lietuvos zoologijos sodas vykdė programą „Gamtos išteklių ir paveldo vertybių apsauga“ (programos kodas 02 33).

Lietuvos zoologijos sodą 1938 m. liepos 1 d. įkūrė profesorius T. Ivanauskas. Nuo to laiko Zoologijos sodas supažindina lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, globoja ir saugoja gyvūnus, veisia retus ir nykstančius gyvūnus, teikdamas prioritetą įrašytiems į Tarptautinę ir Lietuvos raudonąsias knygas. Čia yra pastovi ekspozicija, kurią reikia toliau išlaikyti šia tęstine ir ilgalaikė programa. Lietuvos zoologijos sodas nuo 1985 m. dalyvauja Europos retų ir nykstančių gyvūnų rūšių veisimo programose. 1992 m. buvo priimtas pilnateisio nario statusu į Europos zoologijos sodų ir akvariumų asociaciją (EAZA), 2013 m. šioje organizacijoje pilnateisio nario statusas pakeistas į kandidato, nuo 2008 m. atnaujino narystę Tarptautinėje rūšių informacinėje sistemoje (ISIS).

2013 m. buvo įgyvendinamas projektas „Lietuvos zoologijos sodo teritorijos galimybių studijos ir detaliojo plano parengimas“. Jo tikslas – pradėti renovuoti Lietuvos zoologijos sodą, priartinant gyvūnų gyvenimo sąlygas prie autentiškos jiems aplinkos, kaip reikalauja ES tarybos direktyva dėl laukinių gyvūnų laikymo zoologijos soduose. Lietuvos zoologijos sodo teritorijos galimybių studija atlikta, o detalusis planas turėtų būti patvirtintas 2014 m. sausio mėn. Projekto veiklų įgyvendinimo pabaiga planuojama 2014 m. kovo mėnesį.

2013 m. daug dėmesio buvo skirta visuomenės švietimui aplinkosaugos, biologinės įvairovės, nykstančių gyvūnų ir jų buveinių išsaugojimo bei gyvūnų gerovės klausimams, skatinant domėjimąsi ir atsakomybę gyvąja gamta. Vienas iš jų - tiesioginis kontaktas su gyvūnu. Visuomenė gali geriau suprasti ir suvokti rūšis ir turėti glaudesnius ryšius, ne vien tik apžiūrėti gyvūnus narvuose, jų aplinkoje. Dėl to visuomenės mokomoji vertė gali būti pagerinta, padidintas susidomėjimas gyvūnais. Lietuvos zoologijos sodas tampa mėgstama vaikų, suaugusiųjų, turistų prasmingo poilsio vieta, kur aktyviai ir įdomiai propaguojami aplinkosaugos, meilės gyvūnams idealai.

Lyginant su 2012 m. didelių esminių pokyčių kolekcijoje neįvyko. Gyvūnų rūšių ir eksponatų skaičius išliko panašus, kaip ir 2012 m.

2013 m. gruodžio 31 d. ekspoziciją sudarė 206 gyvūnų rūšys ir 1852 eksponatai, t. sk.:

- Žinduolių – 54 rūšys, 284 eksponatai;

- Paukščių -58, rūšys, 434 eksponatai;
- Roplių – 27 rūšys, 214 eksponatų;
- Varliagyvių – 9 rūšys, 65 eksponatai;
- Žuvų – 53 rūšys, 840 eksponatų;
- Bestuburių – 5 rūšys, 15 eksponatų.

Kolekcijoje didesnę dalį, 130 rūšių (63,1 %,) sudaro retos rūšys, įtrauktos į Tarptautinę raudonąją knygą. Zoologijos sodas metus baigė sėkmingai - įvykdė ir viršijo savo išsipareigojimus lūšių ir didžiųjų apuokų veisimo nelaisvėje programai. Vietoje sutartyje numatytų privalomų sėkmingai išleisti į laisvę 3 lūšių, buvo išaugtos ir išleitos 4 lūšis, vietoje 4 didžiųjų apuokų, išleisti 6 didieji apuokai.

Toliau tęsiamas darbas projekte „Bandomojo ekologinio tinklo gamtinio karkaso teritorijose Pietų Lietuvoje sukūrimas“. 2013 m. gruodžio 31 d. zoologijos sode buvo auginami 134 baliniai vėžliukai, kurie ruošiami išleidimui į laisvę.

Zoologijos sode dalyvauja 13 europinių retų rūšių išsaugojimo ir veisimo programų (EEP), 9 europinės retų rūšių (ESB) ir 6 tarptautinės retų rūšių (ISB) kilmės knygos programų.

Lyginant su 2012 m. gyvūnų gaištamumas sumažėjo 2 procentiniais punktais, nors būta ir skausmingų netekčių – netekome baltojo lokio Kasparo, liūto patino Simbos, kupranugarės patelės Sabrinos.

Tačiau 2013 metais galima buvo ir pasidžiaugti išaugintu jaunikliu prieaugliu: Granto zebriuku, sniegine ožkyte, maromis, kupranugariuku, marmozetėmis, perukine tamarina, indiškais varanais, venesuelinėmis amazonėmis ir kt.

Gyvūnų poroms sudaryti išsigijome amūrinio tigro patiną, snieginio leopardo patiną, nykštukinio begemoto patiną, jūrinio erelio patiną, šiaurinio elnio patiną. Visi šie gyvūnai parvežti iš kitų Europos zoologijos sodų.

2013 metų eigoje suorganizuota (arba dalyvauta) 17 renginių (švenčių):

1. 2013/01/26 Arkties diena 2013, 460 lankytojų
2. 2013/02/09 Užgavėnės 2013, 258 lankytojai
3. 2013/03/25 Žemės diena 2013, 183 lankytojai
4. 2013/04/28 Tigrinis sezono atidarymas, 324 lankytojai
5. 2013/05/26 Gyvūnų prižiūrėtojo diena 2013, 1425 lankytojai
6. 2013/06/30 75-asis Lietuvos zoologijos sodo gimtadienis, 2150 lankytojų
7. 2013/09/01 "Sveikas, Rugsėji" Kauno santakoje, zoosode buvo 1039 lankytojai
8. 2013/09/13 "Erdvėlavis žemė 2013"
9. 2013/09/27 "Tyrejų naktis 2013"
10. 2013/07/01-2013/10/01 Kauno Fotoklubo paroda
11. 2013/10/04 Paramos projektas "Pirk dramblių", zoosode buvo 199 lankytojai
12. 2013/10/05-2013/10/06 Pasaulinės gyvūnijos dienos šventė, per dvi dienas 1965 lankytojai
13. 2013/10/11-2013/10/18 Akcija „Gilė 2013“, 18 d. buvo 93 lankytojai
14. 2013/11/10 "Žaliasis uodo šeimos turgelis" Žalgirio arenoje
15. 2013/11/18 Korsakų voljero atidarymas, 26 lankytojai
16. 2013/11/30 Renginys „Vėžliukų žiema zoologijos sode“, 118 lankytojų
17. 2013/12/08 "Žaliasis uodo šeimos turgelis" Žalgirio arenoje

Siekiant pagerinti gyvūnų laikymo ir lankytojų aptarnavimo sąlygas, 2013 m. uždengtas tinklu tigrų lauko voljeras, suremontuotas namelis ožių kalne, įrengti trys nauji apšiltinti nameliai meškėnams, tropinių paukščių bei terariumo voljeruose pakeistas voljerų vidaus interjeras. Atliktas viešojo tualetų elektros instaliacijos, pakabinamų lubų, vandentiekio remontas, zoologijos sodo teritorijoje esančių suoliukų atnaujinimas, sūpynių, apsauginių tvorų remontas, balinių vėžlių laikino lauko voljero remontas. Pastatytas plaukiojantis plaustas pelikanams. Dalinai suremontuotas snieginis ožkų lauko voljeras, Arktinių vilkų voljere įrengta pavėsinė, atliktas smulkus voljerų remontas, pakeistas šiaurinio elnio, zebūrų ir antilopių gnu, pekarių ir poni arkliukų lauko voljerų gruntas, pakeistos grindys pekarių ir poni arkliukų vidaus voljeruose. Atliktas šiaurinio elnio namelio einamasis remontas, rekonstruotas snieginis ožių pastatas. Užbaigtas stumbrų voljero

remontas, begemotų paviljone įrengtas dar vienas vidaus voljeras, suremontuoti zebūrų ir antilopių gnu vidaus voljerai, naujai uždengtas paukščių paviljono stogas. Buvusiuose rudųjų lapių ir korsakų voljeruose išpjautos pertvaros, taip išplėsta teritorija pritaikyta Europinio vilko ekspozicijai. Užbaigtas meškų voljero remontas – jis pritaikytas rudųjų lapių ir korsakų ekspozicijai, paviljono aptarnavimo vidaus koridorius pritaikytas lankymui, jame eksponuojama nuotraukų galerija, lankytojai gali įeiti ir apžiūrėti buvusį baltojo lokio vidaus voljerą. Žirafų paviljone rekonstruota lankytojų salė, ji pritaikyta žirafų žiemos ekspozicijai. Rekonstruotas Sibiro kalnų ožių namelis ir įrengtos gyvūnams stebėjimo aikštelės. Dviejuose karčiutųjų avinų voljeruose įrengtos gyvūnams aikštelės su stogeliais.

II. STRATEGINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

02-asis strateginis tikslas - Užtikrinti racionalų gamtos išteklių naudojimą ir tolesnį jų gausinimą, hidrometeorologinės informacijos. Šis tikslas buvo įgyvendinamas pagal Lietuvos zoologijos sodo vykdytą programą „Gamtos išteklių ir paveldo vertybių apsauga“ (programos kodas 02 33). Lietuvos zoologijos sodas vykdė programos 3 tikslą.

3-as programos tikslas: Populiarinti gamtos apsaugos žinias, supažindinti lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, organizuoti kultūrinį gyventojų aptarnavimą ir poilsį.

3-ojo programos tikslo 1-mas uždavinys: Globoti, saugoti ir veisti gyvūnus, plėsti ir turtinti ekspoziciją, sukurti funkcinį ekspozicinį Lietuvos zoologijos sodo modelį, priartinant gyvūnų gyvenimo sąlygas prie autentiškos jiems aplinkos, kaip reikalauja ES tarybos direktyva dėl laukinių gyvūnų.

3-ojo programos tikslo 1-mo uždavinio 1-ma priemonė: Saugoti ir prižiūrėti gyvūnus, organizuoti renginius.

3-ojo programos tikslo 1-mo uždavinio 2-ra priemonė: Teikti mokamas paslaugas Lietuvos zoologijos sode, siekiant pagerinti gyvūnų laikymo ir lankytojų aptarnavimo sąlygas.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Programos, tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės		
		Metinis planas	Įvykdyta	Įvykdymo procentas
	3 tikslas (pavadinimas): Populiarinti gamtos apsaugos žinias, supažindinti lankytojus su pasaulio gyvūnų įvairove, organizuoti kultūrinį gyventojų aptarnavimą ir poilsį			
R-02-33-03-01	Lankytojų skaičius Lietuvos zoologijos sode, vnt. (vienetai)	145000	129921	89,6
	3 tikslo 1 uždavinio pavadinimas: Globoti, saugoti ir veisti gyvūnus, plėsti ir turtinti ekspoziciją, sukurti funkcinį ekspozicinį Lietuvos zoologijos sodo modelį, priartinant gyvūnų gyvenimo sąlygas prie autentiškos jiems aplinkos, kaip reikalauja ES tarybos direktyva dėl laukinių gyvūnų			
P-02-33-03-01-01	RETŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ SKAIČIUS, VNT. (VIENETAI)	120	130	108,3
P-02-33-03-01-02	EDUKACINIŲ PROGRAMŲ SKAIČIUS, VNT. (VIENETAI)	171	241	140,9
P-02-33-03-01-03	LIETUVOS ZOOLOGIJOS SODO SURINKTA SUMA UŽ TEIKIAMAS PASLAUGAS (TŪKST. LT)	1500	1449,1	96,6

Gautų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais:

1. Rezultato kriterijus – Lankytojų skaičius Lietuvos zoologijos sode (R-02-33-03-01). Planas 145000 lankytojų, apsilankė 129921 lankytojas. Kriterijus įvykdytas 89,6 procento. Lietuvos

zoologijos sodą aplankė 10,4 procento mažiau, nei buvo planuota, nes nesulauktas planuotas lankytojų skaičius dėl nepalankių oro sąlygų (kovo – balandžio mėn. užsitęsusi žiema), įtakojo konkurenciniai renginiai, vykę Kaune ir Kauno apylinkėse, taip pat negatyvi informacija žiniasklaidoje apie zoologijos sodą dėl narystės statuso EAZA pasikeitimo ir dėl stambių (atraktyvių) gyvūnų netekimo. Be to, daugelis ekspozicijų nepritaikytos lankytojams šaltojo sezono metu stebėti gyvūnus.

2. Produkto kriterijus - Retų gyvūnų rūšių skaičius (vnt) (P-02-33-03-01-01). Planas 120 rūšių, įvykdymas 130 rūšių. Kriterijus įvykdytas 108,3 procento. Kriterijaus viršijimą įtakojo tai, kad nuolat tikslinamas į Tarptautinę raudonąją knygą įtrauktų rūšių sąrašas, o taip pat nėra pastovus zoologijos sodo kolekcijos rūšių sąrašas – vienos rūšys keičiamos kitomis.

3. Produkto kriterijus – Edukacinių programų skaičius (vnt) (P-02-33-03-01-02). Planas 171 edukacinė programa, įvykdymas 241 edukacinė programa. Kriterijus įvykdytas 140,9 procentu. Kriterijaus viršijimą įtakojo reklama, renginiai ir bendradarbiavimas su švietimo įstaigomis. Ikimokyklinio ugdymo įstaigose vykdoma tarptautinė programa „Zipio draugai“, vykdoma išvažiuojamoji edukacinė programa „Vabzdžių karalystė zoologijos sode“ yra paklausi, nes suteikia šiai programai tęstinumą.

4. Produkto kriterijus - Lietuvos zoologijos sodo surinkta suma už teikiamas paslaugas (tūkst. Lt) (P-02-33-03-01-03). Planas 1500,0 tūkst. Lt, įvykdymas 1449,1 tūkst. Lt. Kriterijus neįvykdytas 3,4 procento. Kriterijaus neįvykdymą įtakojo sumažėjęs lankytojų skaičius, mažiau lankytojų rinkosi papildomas paslaugas. Planuota sąmata neįvykdyta 50,9 tūkst.Lt .

PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. litų	Panaudoti asignavimai, tūkst. litų	Asignavimų panaudojimo procentas
Iš viso asignavimų programai (1+2)	4572,4	4521,5	98,89
Iš jų pagal finansavimo šaltinius:			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	4572,4	4521,5	98,89
iš jo:			
1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos			
1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos			
2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)			

Lietuvos Zoologijos sodui 2013 m. programai vykdyti (įskaitant patikslinimus) buvo skirta 4572,4 tūkst. Lt, panaudota (kasinės išlaidos) 4521,5 tūkst. Lt. Programos asignavimai panaudoti 98,89 procentų. Neįvykdyta priemonė „Teikti mokamas paslaugas Lietuvos zoologijos sode, siekiant pagerinti gyvūnų laikymo ir lankytojų aptarnavimo sąlygas“ (02 033 03 01 02), finansavimo šaltinis 1.4.1.1.1. dėl mažesnio lankytojų skaičiaus ir todėl, kad mažiau lankytojų rinkosi papildomas paslaugas. Nesurinkta lėšų 44,7 tūkst.Lt. 6,2 tūkst. Lt surinkta, bet nepervesta Aplinkos ministerijai, nes lėšos surinktos paskutinėmis gruodžio dienomis.

Direktorius

Aurimas Didžiokas